

Kuidas taltsutada koduruuterit ja vabastada interneti tegelik vägi?

3 kuud tagasi - 24.01.2026 Autor: [AM](#)

Pole mingi saladus, et enamiku meie jaoks on kodune ruuter nagu pesumasin – tarbeese, mis lükatakse seina, millel on tohutult seadistusi, kuid keegi ei hakka neisse igapäevasel pesupesemisel kaevuma, vaid lihtsalt kasutatakse seda, mis kunagi paika pandud. Ruuter tavaliselt surutakse kuhugi pimedasse riiulisse tolmu koguma. Seal see siis kõssitab unustatuna ja üksildasena, kuni ühel päeval internet kaob.

Aga kuidas see "pane paika ja unusta" suhtumine siiski käib, et tulevikus oluline Zoomi-kõne ei hakiks, Netflix ei hanguks keset põnevat filmi või nutipistikud ei keelduks otsustaval hetkel koostööst?

Tavaliselt on teenusepakkujate poolt kaasa antud võrguseadmed häälestatud "maksimaalsele ühilduvusele", mitte jõudlusele. Sinu kodune Wi-Fi pole siiski mustkunst, vaid pigem tihe ja tundlik seadistuste võrk.

Kui oled juba proovinud klassikalist "tee restarti" ja kontrollinud kaableid, kuid mured püsivad, on aeg piiluda kapoti alla.

Hea uudis on see, et ruuteri seadistamine ei maksa sentigi ja kui midagi nässu läheb, saab alati vajutada *Reset* nuppu ja/või enne salvestatud seaded uuesti peale lugeda.

Asukoht, asukoht ja veelkord asukoht

Ruuter tahab olla sündmuste keskel – kui paned selle ühte majanurka peitu, ei jõua signaal kaugele.

Keskpunkt on kuningas. Paigalda ruuter kodu keskele, eelistatavalt umbes **1,8 meetri kõrgusele** (riiulile või kapi peale). Signaal levib paremini ülevalt alla ja takistusteta ettepoole.

Välgi takistusi. Ära peida seadet metallkappidesse, paksu kiviseina taha või mikrolaineahju lähedusse. Viimane on Wi-Fi suurim vaenlane, kuna töötab sarnasel sagedusel ja võib ühenduse ahju töö ajal täielikult lämmatada.

Antennide tants. Kui ruuteril on välised antennid, siis säti üks vertikaalselt ja teine horisontaalselt. Nii püüad kinni nii sülearvutid kui ka nutitelefonid, olenemata sellest, mispidi neid hoitakse.

Kuidas lõpetada "tehnoloogiline diskrimineerimine"?

Kui ühendad võrku vana sülearvuti või odava nutipirni, võib ka sinu uhiuue mänguri arvuti kiirus pidureid tõmmata. Selle taga on standardseadistused, kus ruuter jagab tähelepanu võrdselt kõigile. Ferrari peab sõitma traktori järel, sest mõlemal on õigus samale sõidureale.

Siin tuleb mängu *Airtime Fairness*.

Standardne Wi-Fi töötab pakettide põhjal – iga seade saab saata ühe paketi andmeid. Aga kui vana seade saadab oma paketti terve igaviku, peab võrdselt ressursi jagades kiire seade ootama.

Lülitades sisse *Airtime Fairness* funktsiooni (tavaliselt on see ruuteritel *Quality of Service, Priority Streaming, gaming* vms, lühendina QoS), jagab ruuter seadmetele mitte andmemahutu, vaid aega. Nii saavad kiired seadmed oma ajaaknas saata hiigelhulga andmeid, laskmata vanadel kogu võrku kinni poosetada.

Kui 2.4 GHz hakkab jukerdama: kitsam on kindlam

Lihtsamad nutikoduseadmed kasutavad tavaliselt 2.4 GHz sagedust, mis on tihti ülerahvastatud nagu liikluse tipptund. Kui ühendus on ebastabiilne, võib seal süüdi olla kanali laius (*Channel Width*). Paljud ruuterid üritavad kasutada 40 MHz laiust kanalit, et kiirust tõsta, kuid see muudab ühenduse häiretele vastuvõtlikumaks.

Nipp: Lukusta 2.4 GHz sagedus 20 MHz peale. Kiirust jääb teoreetiliselt vähemaks, kuid nutipirni jaoks pole seda palju vajagi – võidad aga stabiilsuses.

Ise aga kasuta sülearvutite ja nutitelefonide ning striimivate muude seadmete jaoks 5 GHz sagedust, mis on küll väiksema leviga, kuid kiirem.

Vahemärkusena veel üks soovitus: kui ostad uue nutiseadme ja/või ruuteri, siis vali juba selline, mis toetab uusimat Wi-Fi 7 võrku, sest tulevikus toimubki kõik juba rohkem selle peal.

Nutiteler on aga hea üldse kaabliga ühendada, et igasugust ootamatut levikadu vältida. Kui aga telerile lisajuhet vedada ei taha, siis anna seadmele striimingu prioriteet.

WPA3 - liiga turvaline vanadele sõpradele?

Uusim turvastandard WPA3 on väga kindel, kuid mõned vanemad seadmed ei oska sellega rääkida.

Kui su vana nutikoduvidin keeldub võrku sisenemast, kasuta *WPA2/WPA3 Transition Mode*'i või jää kindlaks *WPA2-AES* standardile. See on endiselt turvaline ja ühildub peaaegu kõigega.

Band Steering - tarkus, mis võib alt vedada

Paljud ruuterid pakuvad funktsiooni nimega *Band Steering* (või *Smart Connect*), mis peaks automaatselt suunama seadme kas 2.4 GHz või 5 GHz võrku. Kahjuks on ruuterid vahel liiga "kleepuvad" ja hoiavad sind aeglases 2.4 GHz võrgus kinni ka siis, kui kiire 5 GHz levi on suurepärase.

Nipp: Lülita see seade välja ja anna võrkudele erinevad nimed (SSID). Nii saad ise otsustada, et teler ja arvuti on alati kiires 5 GHz võrgus, samas kui printer ja tolmuimeja toimetavad rahunud 2.4 GHz peal.

Viimane päästerõngas: DNS

Kui Wi-Fi levipulgad on põhjas, aga veebilehed avanevad ikka 5–10 sekundilise viivitusega, on süüdlaseks tõenäoliselt sinu teenusepakkuja DNS-server.

See on nagu aeglane telefoniraamat, kust ruuter otsib veebiaadresse. Vaheta ruuteri seadetes DNS-serverid näiteks Google'i (8.8.8.8) või Cloudflare'i (1.1.1.1) vastu – vahe võib olla märgatav.

Plussid ja miinused: koduse võrgu tuunimine

Plussid

Tasuta kiiruse- ja stabiilsuse kasv Nõuab alguses veidi süvenemist

Parem turvalisus (optimaalsed seaded)

Vähem seadmete hangumist

Miinused

Valed seaded võivad vanad seadmed võrgust välja jätta

Vajab ligipääsu ruuteri haldusliidesele ja natuke oskusi

Tehniline spikker seadistamiseks

Soovitatav väärtus

Asukoht:	Keset elamist, ~1.8m kõrgusel
Turvalisus:	WPA2-AES või WPA3-Transition
2.4 GHz kanali laius:	20 MHz (stabiilsuse huvides)
Airtime Fairness:	Sisselülitatud (QoS seadme jaoks <i>ON</i>)
DNS Server:	Seadista aadressiks 1.1.1.1 või 8.8.8.8
Haldusliidese IP aadress:	Otsi juhistest, tavaliselt 192.168.1.1 või 192.168.0.1

- [Lahendused](#)
- [Andmeside](#)
- [Võrguseadmed](#)

Pilt

